

Szyby – (nie)widoczne zagrożenie dla ptaków

Trudno sobie wyobrazić, jak dobrze widzą ptaki. Pustułka potrafi wypatrzeć pasikonika z wysokości kilkunastu metrów. Jerzyki, latając z niesamowitą prędkością ponad 110 km/h, dostrzegają i chwytają w locie drobne komary i inne owady. Potrafią również podczas szybkiego lotu odróżnić owady żądlące, czyli potencjalnie niebezpieczne. Dlaczego więc ptaki nie widzą szyb?

Budynek odbijający się w szybie
tzw. efekt lustra

Sokoli wzrok kontra szyby

Dlaczego przysłowiowy „sokoli wzrok” ptaków zawodzi w zderzeniu ze szklanymi tafelami? Odpowiedź jest prosta... ptaki ich nie widzą. Są przezroczyste, bezbarwne, bez żadnych ostrzegających elementów. Nie widzą ich też ssaki, z nami włącznie. Możemy jednak zdawać sobie sprawę z ich obecności przez analizę elementów towarzyszących (np. ramy), doświadczenie, dostrzegamy w nich nasze odbicie. Ostatnia cecha, czyli refleksyjność, choć dla nas bywa pożądaną cechą, to dla ptaków okazuje się być bardzo niebezpieczna. Taka powierzchnia może odbijać, kopiować obraz znajdujący się w ich sąsiedztwie. Dla ptaków taka fałszywa rzeczywistość widziana w szybie stanowi kontynuację atrakcyjnego środowiska. Lecąc w jego kierunku, szukając np. pokarmu czy bezpieczeństwa, uderzają z dużą prędkością w szklaną powierzchnię.

Ślad po kolizji ptaka z szybą

W zależności od toru lotu, prędkości i czasu, jaki upłynął od zderzenia z szybą, ślady kolizji mają różną postać. Wbrew pozorom rzadko spotkamy martwego lub oszołomionego po zderzeniu z szybą ptaka. Dość szybko padają one łupem drapieżników i padlonożerców. Najczęściej jedynym widocznym śladem świadczącym o tragedii jest kępka piór puchowych lub jedno pióro przyklejo-

Sikora modraszka oszołomiona po kolizji z ekranem akustycznym

ne do szyby. Kolejnym śladem świadczącym o kolizji ptaka z szybą jest odbita sylwetka ptaka (tzw. „ptaki duchy” lub „anioły”) lub jego część (głowa, skrzydło, pierś). Na szybach spotykane są również smugi, które zwykle trudno rozpoznać jako ślad kolizji. Jeszcze rzadziej natomiast stwierdzimy na szybie krople krwi ptaka.

Pomóżmy ptakom zobaczyć szyby

Nie trzeba rezygnować z szyb, aby ptaki były w ich pobliżu bezpieczne. Pomóżmy ptakom zobaczyć niewidoczne zagrożenie poprzez proste działania. Na początku zawieśmy w oknach firanki, zasłony, żaluzje, rolety. Gdy takie rozwiązanie nie pomoże i ptaki nadal będą uderzać w nasze szyby, spróbujemy zastosować różnego rodzaju naklejki (np. kropki, naklejki dekoracyjne o dowolnym wzorze). Pamiętajmy jednak, że jedna naklejka na szybie nie wystarczy,

aby uchronić ptaka przed kolizją. Należy zastosować kilka elementów zabezpieczających, pamiętając, aby były one naklejane odpowiednio gęsto, czyli spełniały tzw. „regulę dłoni”. Możemy też udekorować nasze okna witrażami czy odpowiednio gęsto umieszczonymi elementami odbłaskowymi. **Pamiętajmy natomiast, aby nie stosować na szybach naklejek przedstawiających sylwetki ptaków drapieżnych. Wiadomo już od dawna, że tego typu rozwiązania są nieskuteczne. Ptaki nie widzą w takiej naklejce realnego zagrożenia w postaci drapieżnika. Z pewnością nie uderzą w miejsce, gdzie jest przyklejona, ale zaraz obok - dlaczego nie?**

Chcesz pomóc?

Zachęcamy do kontrolowania szklanych powierzchni znajdujących się w sąsiedztwie. Jeśli zauważymy ślady kolizji warto

Pióra świadczące o kolizji ptaka ze szklaną powierzchnią

Ptaki „anioły” na szybach świadczą o tragedii ptaka

takie obserwacje wprowadzić do rejestru: www.szklanepulapki.pl. Kolejnym krokiem powinny być działania zmierzające do zabezpieczenia kolizyjnej powierzchni. Możesz się do nas zwrócić - z pewnością pomożemy znaleźć rozwiązanie.

Fundacja Szklane Pułapki www.szklanepulapki.pl

dr Ewa Zysk-Gorczyńska

dr Romuald Mikusek

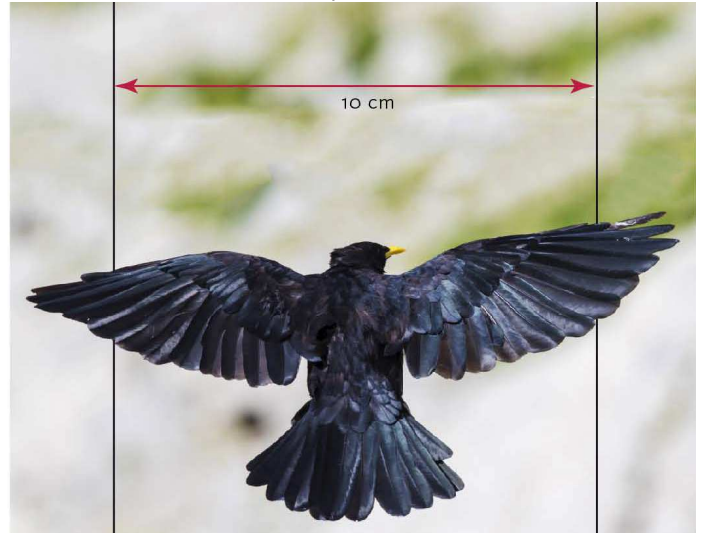

mgr Beata Głębocka

POZIOME LINNIE O MAKSYMALNYM ODSTĘPIE 5 CM

PIONOWE LINNIE O MAKSYMALNYM ODSTĘPIE 10 CM

Skuteczną metodą ochrony ptaków przed kolizjami z szybami jest zachowanie odpowiednich odległości między znacznikami/naklejkami na szybie. Muszą one spełniać tzw. „regulę dłoni” tzn. wzory na szybie powinny znajdować się w odstępnie do 10 cm w pionie i maks. 5 cm w poziomie.